

Monitoring

Diergezondheid

4 december 2017

Definitieve leverbotprognose voor najaar en winter 2017/2018

Kans op late leverbotbesmetting in Noord- en West-Nederland

In Noord- en West-Nederland kan een late leverbotbesmetting voorkomen. Verder verwacht de Werkgroep Leverbotprognose geen ernstige leverbotbesmetting.

In Noord- en West-Nederland is in de herfst meer neerslag gevallen dan normaal en dit heeft geleid tot een duidelijke toename in het aantal leverbotslakken. Daarnaast zorgde de relatieve hoge temperatuur voor een vermeerdering in de leverbotslak. Hierdoor is vanaf eind oktober in deze regio een leverbotbesmetting mogelijk. Hoge temperaturen in de wintermaanden kunnen zorgen voor een doorlopende afzet van besmettelijke cysten op het gras. Vooral vee dat in de winter in gebieden met verhoogd waterpeil of in de regio Noord- en West-Nederland wordt geweid, moet rekening houden met een vergrote kans op een ernstige leverbotbesmetting. Op laaggelegen percelen en in gebieden met verhoogd waterpeil heeft de neerslag in augustus en september al gezorgd voor een toename van het aantal besmette leverbotslakken. Op betreffende percelen kan vanaf september een leverbotbesmetting op het gras zijn afgezet. Na de droogte in voorjaar en zomer heeft de hoeveelheid neerslag in de herfst in Zuid- en Oost-Nederland nauwelijks invloed gehad op het aantal leverbotslakken. Zelfs als door hogere temperaturen verdere ontwikkeling plaats kan vinden, verwacht de werkgroep in deze regio geen ernstige leverbotbesmetting.

Onderzoek en behandeling schapen en rundvee

De Werkgroep Leverbotprognose adviseert om op bedrijven waar voorgaande jaren een leverbotbesmetting heeft plaatsgevonden te controleren of de schapen een infectie hebben opgelopen. Dit is mogelijk door middel van bloedonderzoek (minimaal vijf lammeren ouder dan vijf maanden) of door middel van mestonderzoek. De werkgroep adviseert om alleen te behandelen als een diagnose is gesteld en daarbij rekening te houden met een mogelijk late besmetting. Bij rundvee is een behandeling alleen nodig als een diagnose is bevestigd. Dit kan via bloedonderzoek (minimaal vijf dieren met eerste weidegang) of vanaf half januari via mestonderzoek. Preventief is het verstandig om de dieren niet te weiden op laaggelegen en slecht ontwaterde percelen.

Voorkom resistentie

Om resistentie-ontwikkeling van de leverbot te voorkomen, is een juiste dosering van het leverbotmiddel van het grootste belang. Daarvoor moeten veehouders het juiste gewicht van de dieren goed inschatten, maar liever nog meten of wegen. In geval van resistentie is behandeling met andere leverbotmiddelen nodig. Overleg met uw dierenarts over de te volgen strategie van behandelen.

* Meer Informatie:

L. Moll tel. 06-53939625, E-mail: l.moll@gddiergezondheid.nl

Werkgroep Leverbotprognose

De leverbotziekte, die voornamelijk voorkomt bij runderen, schapen en geiten, wordt veroorzaakt door een platworm die zich in de lever bevindt. In de levenscyclus van de leverbot fungeert de slak Galba truncatula, die voornamelijk leeft in het greppelmilieu, als tussengastheer. Leverboteieren komen met de mest op het land. Het larfje dat uit het leverbotei komt besmet de leverbotslak die na een ontwikkeling van twee tot drie maanden staartlarven loslaat die zich op het gewas vastzetten als besmettelijke cysten. Na opname via het gewas ontwikkelen de cysten zich in het dier tot volwassen platwormen in de lever. Bij ernstige leverbotinfecties kan dat bij schapen en geiten de dood tot gevolg hebben, bij runderen leidt dit tot een verminderde melkgift en een slechtere groei. De taak van de Werkgroep Leverbotprognose is het voorspellen van de kans op leverbotinfecties. De werkgroep bestaat uit experts van de faculteit Diergeneeskunde Universiteit Utrecht en GD. De werkgroep beoogt preventieve maatregelen en wil door het bevorderen van een strategische behandeling het geneesmiddelengebruik terugdringen. Het opstellen van de leverbotprognose is mogelijk gemaakt door financiering vanuit ZuivelNL.